

بررسی ویژگی ها و تجارب اوکراین در حوزه نظام های بهره برداری کشاورزی

نازیلا نبی زاده^۱

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد توسعه روستایی دانشگاه زنجان

nazila.nabizade@yahoo.com

اوکراین بزرگترین قطب کشاورزی شرق اروپا است و بزرگترین تولید کننده و صادر کننده محصولات و فراورده های کشاورزی در سطح اروپا به حساب می آید. میزان تولید محصولات کشاورزی در اوکراین ۲.۵ برابر مصرف داخلی است. هدف اصلی این پژوهش مروری، بررسی تجارب کشاورزی در حوزه نظام های بهره برداری است. خاک حاصلخیز و بارندگی کافی با پراکنش مناسب در طی سال زراعی، از جمله مهمترین ویژگی های کشاورزی در اوکراین است. از ۷۱ درصد سطح کشور یا ۴۱ میلیون هکتار برای انجام فعالیت های کشاورزی استفاده می شود. ۸۰ درصد زمین ها به دلیل باران کافی نیاز به آبیاری ندارند و دو سوم خاک های کشاورزی آن را خاک سیاه چروزم تشکیل می دهد. در حکومت کمونیست، تمامی زمین های کشاورزی اوکراین دولتی بود اما در سال ۱۹۹۵ بیش از ۸ میلیون هکتار زمین به خانواده های اوکراینی و تعاونی ها واگذار گردید. در سال ۱۹۹۶ اگرچه هنوز ۴۰ درصد زمین های کشاورزی در اختیار دولت بود ولی عمده زمین ها به صورت جمعی و خصوصی اداره می شد و خانوارهای اوکراینی با در اختیار گرفتن ۱۵ درصد زمین های کشاورزی نقش عمده ای در تولید و بازار رسانی محصولات کشاورزی داشتند. با این وجود به دلیل ماهیت اقتصاد در حال انتقال، بخش کشاورزی با مشکلات جدی درونی مواجه است از این رو تدوین سیاست ها و جهت گیری های مناسب برای کشاورزی این کشور ضروری است. اکنون کشاورزی به مهمترین چالش برای بقای رهبران سیاسی این کشور مبدل شده است و سرمایه گذاری در بخش کشاورزی اوکراین با جذب بهترین کشاورزان و رهبران فنی کشاورزی سراسر دنیا ادامه دارد. بسیاری از شرکت های محلی اوکراینی نیز به سرمایه گذاری در بخش کشاورزی روی آورده اند. زیرا خاک های چروزم حاصلخیز ترین خاکی در دنیا است که بدون استفاده از کود شیمیایی، سموم آفت کش و علف کش امکان تولید ۵ تا ۷ تن گندم در هکتار را فراهم کرده است. لذا با توجه به مشابهت اقلیمی بخش هایی از ایران با کشور اوکراین می توان از تجارب مثبت این کشور در جهت بهبود نظام های بهره برداری کشاورزی ایران استفاده نمود.

واژگان کلیدی: نظام های بهره داری، تجارب، اقلیم، اوکراین